

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Кафедра англійської мови

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної
роботи Пантелеймонов А.В.

“ 31 ” _____ 2018 р.

Робоча програма навчальної дисципліни _____ імені В.Н. Каразіна

Іноземна мова (англійська) для аспірантів
(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти _____ доктор філософії

галузь знань _____ 03 Гуманітарні науки, 05 Соціальні і поведінкові науки, _____

06 Журналістика, 07 Управління та адміністрування, 08 Право, 09 Біологія, 10 Природничі науки, 11 Математика та статистика, 12 Інформаційні технології, 22 Охорона здоров'я, 29 Міжнародні відносини

(шифр і назва)

спеціальність _____ 032 Історія та археологія, 033 Філософія, 035 Філологія, 051 Економіка, 052 Політологія, 053 Психологія, 054 Соціологія, 061 Журналістика, 072 Фінанси, банківська справа та страхування, 073 Менеджмент, 081 Право, 091 Біологія, 102 Хімія, 103 Науки про Землю, 104 Фізика та астрономія, 105 Прикладна фізика та наноматеріали, 111 Математика, 122 Комп'ютерні науки, 125 Кібербезпека, 222 Медицина, 292 Міжнародні економічні відносини, 293 Міжнародне право

(шифр і назва)

освітня програма _____ (шифр і назва)

спеціалізація _____ (шифр і назва)

вид дисципліни _____ обов'язкова (обов'язкова/за вибором)

факультети _____ історичний, філософський, філологічний, іноземних мов, психології, економічний, КШБ, соціологічний, юридичний, МЕВ та ТБ, ГГРТ, екологічний, фізичний, фізико-технічний, фізико-енергетичний, РБЕКС, математики та інформатики, комп'ютерних наук, медичний, біологічний, хімічний

2018/ 2019 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету іноземних мов

“ 29 ” серпня 2018 року, протокол № 8

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: зав. каф. англійської мови, канд. філол. Полоцька О.О.

Програму схвалено на засіданні кафедри англійської мови

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету іноземних мов

Протокол від “12” червня 2018 року № 11

Завідувач кафедри англійської мови

Полоцька О.О.

Програму погоджено методичною комісією факультету іноземних мов

Програму схвалено на засіданні кафедри англійської мови

Протокол від “29” серпня 2018 року № --1--

Голова методичної комісії

Котова А.В.

Полоцька О.О.

Програму погоджено

методичною комісією факультету іноземних мов

Протокол від “29” серпня 2018 року № --1--

Котова А.В.

ВСТУП

Програма вивчення обов'язкової навчальної дисципліни «Іноземна мова (англійська) для аспірантів» складена відповідно до освітньо-професійної програми з підготовки здобувачів вищої освіти за ступенем доктора філософії (аспірантів) за спеціальностями:

104 – фізика та астрономія; 105 – прикладна фізика та наноматеріали; 111 – математика; 122 – комп'ютерні науки та інформаційні технології; 125 – кібербезпека; 222 – медицина; 032 – історія та археологія; 033 – філософія; 035 – філологія; 051 – економіка; 073 – менеджмент; 052 – політологія; 053 – психологія; 054 – соціологія; 056 – міжнародні економічні відносини; 061 – журналістика; 081 – право; 091 – біологія; 102 – хімія; 103 – науки про Землю; 293 – міжнародне право; 292 – міжнародні економічні відносини.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є вивчення навчальної дисципліни є граматика та лексика англійської мови .

Програма навчальної дисципліни складається з 5 змістових тем.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Англійська мова спеціального вжитку» є забезпечити розвиток мовленнєвих умінь аспірантів для ефективного використання англійської мови у професійних та академічних цілях.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни є поширення знань аспірантів стосовно особливостей використання англійської мови у професійному та академічному дискурсах і подальше формування системи мовленнєвих умінь із залученням головних стратегій опрацювання аутентичного англійськомовного матеріалу в галузях академічного читання, письма, мовлення та спілкування.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми, аспіранти мають досягти таких результатів навчання: розуміти аутентичні англійськомовні тексти академічного та професійного змісту; презентувати детальну професійну інформацію, вживаючи відповідну термінологію; залучатися до дискусій, висловлювати свою думку стосовно змісту та форми матеріалу, що обговорюється; продукувати тексти академічного та професійного спрямування.

2. Компетентності, що мають бути сформовані:

здатність спілкування іноземною мовою в конкретній професійній/фаховій сфері з урахуванням особливостей використання професійної/фахової лексики;

уміння описати результати дослідження, викласти думку, повідомити про основні положення наукового дослідження;

володіння навичками академічного спілкування іноземною мовою, в тому числі викладу результатів наукового дослідження;

здатність сприймати та обробляти новітню фахову інформацію із наукових джерел іноземною мовою;

лінгвістична, соціолінгвістична, соціокультурна, прагматична та риторична компетентності для забезпечення ефективного професійного спілкування іноземною мовою у науковому та академічному середовищі.

Знання:

лексичні, граматичні, стилістичні та структурні особливості іншомовної наукової літератури;
термінологія галузі наукового дослідження;
граматичні структури, що є необхідними для адекватного вираження відповідних ідей та понять, а також для розуміння і продукування широкого спектру текстів у науковій сфері (усно та письмово).

Уміння і навички:

користуватися граматичними зворотами, специфічними для наукової комунікації іноземною мовою;
володіти типовими для наукової комунікації лексико-синтаксичними моделями;
робити оптимальний набір лексики та граматичних конструкцій при складанні наукових текстів різних типів (статей, анотацій, резюме, монографій, тез, доповідей на конференціях і т.ін.);
виконувати письмовий переклад та письмовий анотаційний переклад текстів з відповідної галузі науки;
диференціювати різні типи наукових текстів та структурувати їх відповідно до чинних міжнародних стандартів;
усно та письмово представляти наукові результати іноземною мовою відповідно до вимог міжнародних стандартів.

3. Опис навчальної дисципліни

Найменування показника	Галузь знань (предметна область), напрям, спеціальність, рівень вищої освіти / ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів – 10 (I семестр – 6 кредитів, II семестр – 4 кредити)	Галузь науки: 01 освіта 03 гуманітарні науки 05 соціальні та поведінкові 06 журналістика 07 управління та адміністрування 08 право 09 біологія 10 природничі науки 11 математика та статистика 12 інформаційні технології 15 автоматизація та приладобудування 22 охорона здоров'я	Обов'язкова	
	Шифр та найменування спеціальностей 104 – фізика та астрономія; 105 – прикладна фізика та наноматеріали; 111 – математика; 122 – комп'ютерні науки та інформаційні технології; 125 – кібербезпека; 222 – медицина; 032 – історія та археологія; 033 – філософія; 035 – філологія; 051 – економіка; 073 – менеджмент; 052 – політологія; 053 – психологія; 054 – соціологія; 056 – міжнародні економічні відносини; 061 – журналістика; 081 – право; 091 – біологія; 102 – хімія; 103 – науки про Землю; 293 – міжнародне право; 292 – міжнародні економічні відносини.		
Загальна кількість годин:– 300 (I семестр – 180; II семестр – 120)		Рік підготовки:	
		1-й	
		Семестр	
		1-й, 2-й	

<p>Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 (15 тижнів у кожному семестрі), самостійної роботи – 9 у I семестрі та 3 у II семестрі. Для заочної форми навчання: аудиторних годин – 36 (26 у I семестрі та 10 у II семестрі).</p>	<p>Здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії (аспірантура)</p>	Практичні	
		120 год. (I семестр – 60; II семестр – 60).	36 год. (I семестр – 26; II семестр – 10).
		Самостійна робота	
		180 год. (I семестр – 130; II семестр – 50)	264 год. (I семестр – 154; II семестр – 110)
		Форми контролю: I семестр – залік; II семестр – іспит	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить 2:3 (40% до 60%) для денної форми навчання та 3:22 (12% до 88%_ для заочної форми навчання).

Виклад змісту навчальної дисципліни

Тема 1. Проблемні питання з граматики: Артиклі. Прийменники. Займенники. Іменник та його категорії. Утворення множини іменників. Присвійний відмінок. Прикметник. Ступені порівняння прикметників. Прислівник. Ступені порівняння прислівників. Числівник. Словотворення. Часи дієслів групи Indefinite (Active Voice). Порядок слів розповідного речення. Головні та другорядні члени речення. Типи питальних речень. Дієприкметник Participle I (форми). Часи дієслів групи Continuous (Active Voice). Дієприкметник Participle II (форми). Часи дієслів групи Perfect (Active Voice). Безособові речення. Конструкція there is, there are. Емфатична конструкція it is (was) ... that (who) ... та інші емфатичні конструкції. Слова-замісники. Пасивний стан дієслів. Часи дієслів груп Indefinite, Continuous, Perfect (Passive Voice). Особливості вживання речень у пасивному стані. Сполучники. Складні речення. Складносурядне речення. Складнопідрядне речення. Типи підрядних речень. Непряма мова. Узгодження часів. Дієприкметники Participle I і Participle II (форми та функції).

Дієприкметникові комплекси. Незалежний дієприкметниковий комплекс. Інфінітив, його форми та функції. Об'єктний інфінітивний комплекс. Суб'єктний інфінітивний комплекс. Прийменниковий інфінітивний комплекс. Герундій, його форми та функції. Герундіальні комплекси. Модальні дієслова. Умовний спосіб.

Тема 2. Аналітичне читання: тексти за фахом.

Тема 3. Усна практика: Бесіда з теми наукового дослідження. Реферування аутентичних текстів за фахом.

Тема 4. Індивідуальне читання: Аутентичні тексти за фахом (обсяг 600 000 друкованих знаків).

Тема 5. Письмова практика. Особливості англійської пунктуації в академічному письмовому дискурсі. Структурні та змістовні аспекти наукових есе, анотацій. Написання анотацій до наукових статей.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	ср		л	п	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1	70	-	30	-	-	40	70	10				60
Тема 2.	60	-	30	-	-	30	60	10				40
Тема 3.	20		10			10	20	2				30
Тема 4.	120		40			80	120	12				104
Тема 5.	30		10			20	30	2				30
Усього годин:	300	-	120	-	-	180	300	36				264

5а. Темі практичних занять (для денної форми навчання)

	Назва теми	Кількість годин
1.1.	Артиклі.	1
1.2.	Прийменники. Займенники.	1
1.3.	Іменник та його категорії. Утворення множини іменників. Присвійний відмінок.	1
1.4.	Прикметник. Прислівник. Ступені порівняння прикметників та прислівників.	1
1.5.	Числівник.	0,5
1.6.	Словотворення.	1
1.7.	Часи дієслів групи Indefinite (Active Voice).	1
1.8.	Порядок слів розповідного речення. Головні та другорядні члени речення. Типи питальних речень.	1
1.9.	Дієприкметник Participle I. Часи дієслів групи Continuous (Active Voice).	1
1.10.	Дієприкметник Participle II. Часи дієслів групи Perfect (Active Voice).	1

1.11.	Безособові речення. Конструкція there is, there are. Емфатичні конструкції.	1
1.12.	Слова-замісники.	0,5
1.13.	Пасивний стан дієслів. Часи дієслів груп Indefinite, Continuous, Perfect (Passive Voice). Особливості вживання речень у пасивному стані.	3
1.14.	Сполучники. Складні речення. Складносурядне речення.	1
1.15.	Складнопідрядне речення. Типи підрядних речень.	1
1.16.	Непряма мова. Узгодження часів.	1
1.17.	Дієприкметники Participle I і Participle II (форми та функції).	2
1.18.	Незалежний дієприкметниковий комплекс.	1
1.19.	Інфінітив, його форми та функції.	2
1.20.	Суб'єктний інфінітивний комплекс. Об'єктний інфінітивний комплекс. Прийменниковий інфінітивний комплекс.	2
1.21.	Герундій, його форми та функції. Герундіальні комплекси.	2
1.22.	Модальні дієслова.	2
1.23.	Умовний спосіб.	2
2.	Аналітичне читання	30
3.	Усна практика	10
4.	Індивідуальне читання	40
5.	Написання анотацій до наукових статей	10
Усього годин:		120

5б. Теми практичних занять (для заочної форми навчання)

	Назва теми	Кількість годин
1.1.	Артиклі. Прийменники. Займенники. Іменник та його категорії. Утворення множини іменників. Присвійний відмінок.	1
1.2.	Прикметник. Прислівник. Ступені порівняння прикметників та прислівників. Числівник. Словотворення.	1
1.3.	Часи дієслів групи Indefinite (Active Voice). Порядок слів розповідного речення. Головні та другорядні члени речення. Типи питальних речень.	1
1.4.	Дієприкметник Participle I. Часи дієслів групи Continuous (Active Voice). Дієприкметник Participle II. Часи дієслів групи Perfect (Active Voice).	1
1.5.	Безособові речення. Конструкція there is, there are. Емфатичні конструкції. Слова-замісники. Пасивний стан дієслів. Часи дієслів груп Indefinite, Continuous, Perfect (Passive Voice). Особливості вживання речень у пасивному стані.	1

1.6.	Сполучники. Складні речення. Складносурядне речення. Складнопірядне речення. Типи пірядних речень. Непряма мова. Узгодження часів.	1
1.7.	Дієприкметники Participle I і Participle II (форми та функції). Незалежний дієприкметниковий комплекс.	1
1.8.	Інфінітив, його форми та функції. Суб'єктний інфінітивний комплекс. Об'єктний інфінітивний комплекс. Прийменниковий інфінітивний комплекс.	1
1.9.	Герундій, його форми та функції. Герундіальні комплекси.	1
1.10.	Модальні дієслова. Умовний спосіб.	1
2.	Аналітичне читання	10
3.	Усна практика	2
4.	Індивідуальне читання	12
5.	Написання анотацій до наукових статей	2
Усього годин:		36

4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин, денна форма	Кількість годин, заочна форма	Форма контролю
I семестр				
1	Граматика: Артиклі. Прийменники. Займенники. Іменник та його категорії. Утворення множини іменників. Присвійний відмінок. Прикметник. Ступені порівняння прикметників. Прислівник. Ступені порівняння прислівників. Числівник. Словотворення. Часи дієслів групи Indefinite (Active Voice). Порядок слів розповідного речення. Головні та другорядні члени речення. Типи питальних речень. Дієприкметник Participle I (форми). Часи дієслів групи Continuous (Active Voice). Дієприкметник Participle II (форми). Часи дієслів групи Perfect (Active Voice). Безособові речення. Конструкція there is, there are. Емфатична конструкція it is (was) ... that (who) ... та інші емфатичні конструкції. Слова-замісники.	20	10	Поточний контроль
2	Підготовка до аналітичного читання	15	10	Поточний контроль
3	Підготовка до усної практики за темою наукового дослідження	5	15	Поточний контроль
4	Індивідуальне читання	80	104	Залік
5	Написання анотацій до наукових статей	10	15	Поточний контроль

	Разом за I семестр	130	154	
II семестр				
1	Пасивний стан дієслів. Часи дієслів груп Indefinite, Continuous, Perfect (Passive Voice). Особливості вживання речень у пасивному стані. Сполучники. Складні речення. Складносурядне речення. Складнопідрядне речення. Типи підрядних речень. Непряма мова. Узгодження часів. Дієприкметники Participle I і Participle II (форми та функції). Дієприкметникові комплекси. Незалежний дієприкметниковий комплекс. Інфінітив, його форми та функції. Об'єктний інфінітивний комплекс. Суб'єктний інфінітивний комплекс. Прийменниковий інфінітивний комплекс. Герундій, його форми та функції. Герундіальні комплекси. Модальні дієслова. Умовний спосіб	20	50	Поточний контроль
2	Підготовка до аналітичного читання.	15	30	Поточний контроль
3	Підготовка до усної практики за темою наукового дослідження	5	15	Поточний контроль
5	Написання анотацій до наукових статей	10	15	Поточний контроль
5	Разом за II семестр:	50	110	

Форми поточного контролю навчальних здобутків аспірантів:

Тема 1 – письмовий тестовий контроль.

Тема 1 та Тема 2 – лексико-граматичний переклад.

Тема 3 – усне опитування, доповіді.

Тема 4 – усне опитування, доповіді.

Тема 5 - письмове опитування (перевірка анотацій до наукових статей за фахом), лексико-граматичні переклади, складання есе.

5. Засоби діагностики успішності навчання

I семестр

Робота у семестрі максимально оцінюється у 100 балів. Бали розподіляються таким чином:

РОБОТА У СЕМЕСТРІ	ЗАЛІК
60	40

1) 15 балів – відвідування занять (0,5 балів за 1 заняття для денної форми навчання; 1,15 балів за 1 заняття для заочної форми навчання) 2) 15 балів – поточна успішність (середній бал протягом семестру за 5-бальною шкалою, помножений на коефіцієнт 3) 3) 30 балів – лексико-граматичні тестові завдання на множинний вибір (1 бал за кожну вірну відповідь)	1) 20 балів – усний переклад автентичного тексту за фахом (підготовлене індивідуальне читання). Оцінюється за 5-бальною шкалою з коефіцієнтом 4 2) 20 балів – усна анотація автентичного тексту за фахом (підготовлене індивідуальне читання). Оцінюється за 5-бальною шкалою з коефіцієнтом 4
--	---

II семестр

Робота у семестрі максимально оцінюється у 100 балів. Бали розподіляються таким чином:

РОБОТА У СЕМЕСТРІ	ІСПИТ
60	40
1) 15 балів – відвідування занять (0,5 балів за 1 заняття для денної форми навчання; 1,5 балів за 1 заняття для заочної форми навчання) 2) 15 балів – поточна успішність (середній бал протягом семестру за 5-бальною шкалою, помножений на коефіцієнт 3) 3) 30 балів – лексико-граматичні тестові завдання на множинний вибір (1 бал за кожну вірну відповідь з 30)	1) 10 балів – лексико-граматичний тест на множинний вибір (20 питань). За кожну вірну відповідь нараховується 0,5 балів. 2) 10 балів – письмовий переклад за допомогою словника рідною мовою оригінального тексту за фахом. Оцінюється за 5-бальною шкалою з коефіцієнтом 2. 3) 10 балів – співбесіда англійською мовою з питань наукового дослідження і фаху. Оцінюється за 5-бальною шкалою з коефіцієнтом 2. 4) 10 балів – письмової анотації англійською мовою україномовного / російськомовного тексту загальнонаукового характеру. Оцінюється за 5-бальною шкалою з коефіцієнтом 2.

ПРИМІТКА:

Фінальна оцінка за іспит виводиться шляхом додавання балів за кожну з 4-х частин (за 10-бальною шкалою кожна) за умови, що здобувач отримав не менш 5 балів за кожен з видів роботи. Якщо хоча б за один з компонентів іспиту здобувач отримав менше 5 балів, екзамен вважається не складеним.

6. Структура, зміст та критерії оцінювання іспиту з іноземної мови:

Перша (письмова) частина екзамену складається з:

- 1) лексико-граматичного тесту на множинний вибір (20 питань). Час виконання – 30 хвилин;
- 2) письмового перекладу за допомогою словника рідною мовою оригінального тексту за фахом. Обсяг тексту – 2000 друкованих знаків. Час виконання – 60 хвилин.

Друга (усна) частина екзамену складається із:

- 1) співбесіди англійською мовою з питань наукового дослідження і фаху;
- 2) письмової анотації англійською мовою україномовного / російськомовного тексту загальнонаукового характеру. Обсяг тексту для анотування – 2000-2500 друкованих знаків. Обсяг анотації – 500 знаків. Час виконання – 40 хвилин.

Критерії оцінювання:

- 1) Лексико-граматичного тесту на множинний вибір (20 питань)

Кількість штрафних балів	Оцінка
0	10
1	9,5
2	9
3	8,5
4	8
5	7,5
6	7
7	6,5
8	6
9	5,5
10	5
11	4,5
12	4
13	3,5
14	3
15	2,5
16	2
17	1,5
18	1
19	0,5
20	0

За одну невірну відповідь зараховується 0,5 штрафних балів. Максимальна кількість балів – 20.

- 2) Письмового перекладу оригінального тексту з фаху (2000 друкованих знаків)

Кількість штрафних балів	Оцінка
0-4	5
4,5-8	4
8,5-16	3
16,5 та більше	2

Штрафні бали нараховуються таким чином:

- 3) серйозне порушення смислу 1 речення або відсутність у перекладі 1 речення – 3 бали;
 - 4) помилка у термінологічній лексиці за фахом – 1 бал;
 - 5) інші помилки (нетермінологічні лексичні, граматичні, стилістичні) – 0,5 бали.
- Максимальна кількість балів – 40.
- 3) Співбесіди англійською мовою з питань наукового дослідження та фаху:

Критерії, за якими оцінюється усна відповідь	Оцінка
Аспірант надає повну, зрозумілу, зв'язну відповідь, яка є структурованою (містить вступ, детальну інформацію та заключну частину). Вимова є правильною. Аспірант коректно використовує лексичні та граматичні одиниці.	5
Аспірант надає повну, зрозумілу, зв'язну доповідь, яка є структурованою (містить вступ, детальну інформацію та заключну частину). Вимова є правильною, але допускається наявність кількох (до 5) незначних помилок у вимові, якщо вони не перешкоджають розумінню відповіді. Аспірант коректно використовує лексичні та граматичні одиниці, але допускається наявність кількох (до 3) незначних помилок кожного типу, якщо, вони не перешкоджають розумінню відповіді.	4
Аспірант надає інформацію, стосовно свого наукового дослідження, але не у повному обсязі або порушуючи принцип зв'язності. Відповідь не є чітко структурованою. У вимові аспірант робить значну кількість (більше 5) помилок у вимові, у тому числі серйозних, тобто таких, які заважають розумінню відповіді. Аспірант використовує лексичні та граматичні одиниці некоректно (робить більше 3 серйозних помилок кожного типу).	3
Аспірант не надає відповіді взагалі або надає лише фрагментарні не пов'язані між собою речення із великою кількістю лексичних, граматичних помилок та помилок у вимові, що перешкоджає розумінню відповіді у цілому.	2

4) Письмової анотації англійською мовою україномовного / російськомовного тексту загальнонаукового характеру. Обсяг анотації – 500 знаків.

	Оцінка
Анотація за обсягом є достатньою (500 +/- 10%). Аспірант надає повну, стислу, зрозумілу, добре структуровану анотацію, коректно використовує наукову та загальнонавчальну лексику та граматичні одиниці. При цьому допускається невелика кількість граматичних, лексичних та орфографічних помилок (до 2 кожного типу), якщо вони не заважають розумінню анотації.	5
Анотація за обсягом не є достатньою (500 знаків – 20%). Аспірант надає стислу, зрозумілу, добре структуровану анотацію, відносно коректно використовує наукову та загальнонавчальну лексику та граматичні одиниці. При цьому допускається певна кількість граматичних, лексичних та орфографічних помилок (до 4 кожного типу), якщо вони не заважають або частково заважають розумінню анотації.	4
Анотація за обсягом не є достатньою (500 знаків – 40 %). Аспірант надає інформацію не повністю, з порушенням принципу зв'язності. Анотація не є чітко структурованою. Аспірант робить велику кількість лексичних, граматичних та орфографічних помилок (5 та більше кожного типу), які частково заважають розумінню анотації.	3
Анотація за обсягом є замалою (500 знаків – більше 40 %). Аспірант не надає анотації взагалі, або анотація містить не пов'язані між собою речення із великою кількістю помилок усіх типів, що перешкоджає розумінню анотації.	2

7. Рекомендована література

Базова література

1. Лишенко Л.Л. Навчальний посібник для аспірантів немовних факультетів/ Л.Л. Лишенко, В.О. Ужик, О.А. Сергєєва. – “Practice in scientific reading”. – Харків: ХНУ ім В.Н. Каразіна, 2004. – 120 с.
2. Липко З.М. “Test your English” (Vocabulary and grammar)/ З.М. Липко, А.В. Ковалева. – Навчальний посібник з тестування лексики та граматики для студентів та аспірантів немовних ВНЗ. – Харків, ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2005. – 120 с.

3. Murphy R. English Grammar in Use/ R. Murphy – Cambridge: Cambridge University Press, 2005. – 392 с.
4. Foley M. Longman Advanced Learners' Grammar / M. Foley, D. Hall. – Pearson Education (Longman), 2003. – 384 p.
5. Schäper R. Grandkurs Deutsch, Lehrbuch und Arbeitsbuch. Verlag für Deutsch, 1984. – 105 S.
6. Themen neu, Teile 1,2,3, Huber-Verlag, 2003. – 98 S.
7. Presse und Sprache. Eilers-Schünemann- Verlag, 2011-2012.
8. Tangram. Max Heuber Verlag, 2006
9. Kappeler A. Kleine Geschichte der Ukraine. Beck-Verlag, München, 2000
10. Аутентичні тексти за фахом.

Допоміжна література

1. Хименко В.В. Навчальний посібник для аспірантів з англійської мови “Practical guide for postgraduates”/ В.В. Хименко. – Харків, ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2002. – 113 с.
2. Одаренко Н.Ю. Навчально-методичний посібник з граматики англійської мови «Граматичні труднощі перекладу» (для студентів старших курсів фізичних спеціальностей та аспірантів)/ Н.Ю. Одаренко, Н.О.Лешньова. – Харків, ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2001. – 52 с.
3. Беляєва Е.Ф. Учбовий посібник для аспірантів медичних спеціальностей (Improve your grammar)/ Е.Ф. Беляєва, Л.М. Христенко. – Харків, ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2002. – 84 с.
4. M. Swan, C. Walter. How English Works. – Oxford : Oxford University Press, 1997. – 358с.
5. Кобзарь Е. И. Business Communication. Conferences, Meetings, Negotiations. Деловое общение. Конференции, встречи, переговоры : пособие по развитию навыков ведения дискуссий на английском языке/ Е. И. Кобзарь, Н. А. Лешнёва. – Харьков : Торсинг, 1998. – 72 с.
6. Höffgen A. Deutsch lernen für den Beruf. Verlag für Deutsch, 2001. – 55 S.
7. Nikolas G., Sprenger W. Wirtschaft auf Deutsch. – Klett/Edition Deutsch, München, 1991. – 58 S.
8. Weber G. Gesundheit aus der Erde. E- Verlag, Wiesbaden, 1984. – 105 S.
9. Krauter K.-G., Rother L. Erdkunde. Klett, 1993. – 85 S.

Інформаційні ресурси

1. Bell English Online [Електрон. ресурс]. – Режим доступу:
<http://www.bellenglish.com/>
2. English with the BBC Service [Електрон. ресурс]. – Режим доступу:
<http://www.bbc.co.uk/worldservice/learningenglish/index.shtml>
3. Oxford University Press [Електрон. ресурс]. – Режим доступу:
<http://www.oup.co.uk/>
4. OUP online [Електрон. ресурс]. – Режим доступу:
<http://www.oup.com/online/>
Oxford DNB, online references, etc.
5. Longman Dictionary [Електрон. ресурс]. – Режим доступу:
<http://www.ldoceonline.com/>
6. Internet Grammar of English (very academic)[Електрон. ресурс]. – Режим доступу:
<http://www.ucl.ac.uk/internet-grammar/home.htm>
7. English Grammar and Writing online [Електрон. ресурс]. – Режим доступу:

<http://www.edufind.com/english/grammar/>

8. Good tests and exercises in English Grammar [Электрон. ресурс]. – Режим доступа:
<http://www.usingenglish.com/online-tests.html>

9. Vocabulary and Grammar Exercises online [Электрон. ресурс]. – Режим доступа:
<http://www.roseofyork.co.uk/learning.html>

10. English for learners [Электрон. ресурс]. – Режим доступа:
<http://www.churchillhouse.com/english/learners.html>

11. What is the latest news in the Guardian? [Электрон. ресурс]. – Режим доступа:
British Press online
<http://www.wrx.zen.co.uk/britnews.htm>

12. What is the word of the day? Oxford Dictionaries online. . . [Электрон. ресурс]. – Режим доступа:
<http://www.askoxford.com/>

13. Enjoy English idioms with Cambridge University Press
CUP Activity Page [Электрон. ресурс]. – Режим доступа:
<http://www.dictionary.cambridge.org/activity.htm>

14. Basic English Sentence Structures. [Электрон. ресурс]. – Режим доступа:
<http://www.scientificpsychic.com/grammar/enggram2.html>

15. Practice on Tenses [Электрон. ресурс]. – Режим доступа:
<http://unit3english.blogspot.com/2011/02/tenses-complete-study.html>

16. VOICE- ACTIVE AND PASSIVE [Электрон. ресурс]. – Режим доступа:
<http://unit3english.blogspot.com/2011/02/voice-active-and-passive.html>

17. Quick Grammar Reference [Электрон. ресурс]. – Режим доступа:
<http://learnenglish.britishcouncil.org/en/quick-grammar>

18. Easy English 4U
<https://www.youtube.com/channel/UCRn9xrI65xmoRau6yxZz4Mg>

19. VOA Learning English. Learn American English and Much More
[Электрон. ресурс]. – Режим доступа:
<http://www.voanews.com/learningenglish/home/>

20. BBC Learning English [Электрон. ресурс]. – Режим доступа:
<http://www.bbc.co.uk/worldservice/learningenglish/language/>

21. Engvid
<http://www.engvid.com/english-resources/>

22. Educator.com [Электрон. ресурс]. – Режим доступа:
<http://www.youtube.com/user/EducatorVids3>

23. English Grammar Reference and Exercises
<http://www.ego4u.com/en/cram-up/grammar>

24. Guide to Grammar and Writing
http://grammar.ccc.commnet.edu/grammar/quiz_list.htm

25. How to write a good essay

<http://www.youtube.com/watch?v=liyFKUFCQno>